

Fryslân kan fluiten naar wettelijke verankering Fries

NYNKE SMEDEMAN

DEN HAAG – Er komt geen wettelijke verankering van de Rijksverantwoordelijkheid voor het Fries. Ook wil het kabinet rijksdiensten, hulpdiensten en rechtspraak niet verplichten het Fries machtig te zijn.

Problemen zijn in de praktijk schaars, vindt minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken. Extra protocollen zouden alleen maar onnodige regelgeving opleveren.

Plasterk werkt aan een nieuwe wet die het gebruik van het Fries alleen in de bestuurlijke en gerechtelijke wereld vastlegt. De provincie had liever een brede wet gezien, waarin ook de wederzijdse verantwoordelijkheid voor de Friese taal en cultuur wordt vastgelegd.

Opname in zo'n wet had het Fries bovendien beschermd voor voortdurende wisselende Haagse verhou-

dingen en voorkeuren. Daar ziet Plasterk op advies van de Raad van State echter vanaf.

's Lands hoogste rechtscollege vindt het voldoende om, zoals nu ook al gebeurt, periodiek een bestuursafpraak te maken. Daar wilde de provincie juist vanaf, mede om de voortdurende strijd voor eens en voor altijd te beslechten. Zo is de vorige bestuursafpraak al meer dan een jaar verlopen, omdat het Rijk en provincie niet lukte overeenstemming te bereiken.

De nieuwe wet beperkt zich tot het verkeer tussen overheid en burgers bij gerechtelijke instanties en bij bestuursorganen in Fryslân. Zo wil Plasterk niets weten van de verplichting dat al het personeel van de Noordelijke Meldkamer in Drachten Fries moet beheersen. Het rijk belooft in bestuursafspraken dat Friezen bij contact met hulpdiensten „zo veel als mogelijk de Friese taal kun-

*Minister Plasterk
ziet geen
noodzaak voor
brede wet*

nen gebruiken". Dat vindt de minister voldoende.

Ook bestuursorganen legt Plasterk geen verplichtingen op in de nieuwe wet. Zijn rijksdiensten in de provincie gevestigd, dan is een beleidsplan hoe om te gaan met het Fries voldoende. Voor diensten van elders die in de provincie actief zijn, denk aan de Belastingdienst, bepleit hij „vooral een praktische omgang met het recht Fries te gebruiken".

Fries spreken in de rechtszaal mag, maar ook hier komen geen aparte verplichtingen voor. „De rechtbank Noord-Nederland heeft aangegeven dat het aantal gevallen beperkt en stabiel is. In de praktijk zijn er geen problemen bekend en het recht om Fries te spreken wordt niet ontzegd."

Gedeputeerde Jannewietske de Vries hoopt haar wensenpakket via de Tweede Kamer of andere wetten alsnog geregeld te krijgen. Zo wil ze de bevoegdheid voor taal, cultuur, onderwijs en Omrop Fryslân, inclusief zak geld, overnemen.

Ze voelt zich gesteund door het nieuwste advies van de commissie-Hoekstra. Die concludeert volgens haar dat „voor de provincie afwijkend beleid" nodig is bij de reorganisatieplannen van het Nederlandse omroepbestel. Extra reden, vindt ze, om de provincie de bevoegdheid over de Omrop te geven.